

گرمایش جهانی، انقراض گسترده و جمعیت بیش از اندازه جهان!

در شرایطی که عوامل کاهش تنوع زیستی فراوان و پیچیده هستند - از آن جمله می توان به نابودی زیستگاه، جنگل زدایی، تغییرات آب و هوایی، اسیدی شدن آب اقیانوس و بهره برداری بیش از حد از گونه ها اشاره کرد - اما یک حقیقت ساده نیز وجود دارد: رشد چشمگیر جمعیت جهان همچنان ادامه دارد.

کد خبر: ۳۴۳۶۸۸

تاریخ: ۱۱ تیر ۱۳۹۳ - ۰۰:۴۴

زیست نیوز، نزدیک به 200 هزار سال طول کشید تا جمعیت جهان به یک میلیارد نفر برسد. اما ما طی تنها طی دو قرن این رقم را هفت برابر کرده ایم. بنابر پیش بینی سازمان ملل متحد، تا پایان قرن حاضر نیز جمعیت جهان با چهار میلیارد نفر افزایش به حدود 11 میلیارد نفر می رسد. با این وجود، تعداد اندکی از دانشمندان، سیاستگذاران و حتی فعالان محیط زیست تمایلی به عمومی کردن ارتباط بین رشد چشمگیر جمعیت با وخیم تر شدن شرایط آب و هوایی، از بین رفتن تنوع زیستی، کمبود منابع و یا به طور کلی بحران زیست محیطی جهانی دارند.

به گفته "جفری مک کی" از دانشگاه ایالتی اوهایو، اندازه جمعیت فعلی نیز ناپایدار است. میلیون ها نفر روز خود را با گرسنگی سپری می کنند و تعداد قابل توجهی نیز به آب آشامیدنی سالم دسترسی ندارند. جهانی 11 میلیارد نفری نه تنها برای انسان ها بلکه برای گونه های دیگر نیز چیزی جز پشیمانی به همراه نخواهد داشت. مک کی اخیرا ارتباط و تقابل بین جمعیت انسان و کاهش تنوع زیستی را مورد مطالعه قرار داده و رابطه ای مستقیم بین نرخ رشد جمعیت و تعداد گونه های در معرض خطر در یک کشور یافته است.

از سوی دیگر، "کامیلا مورا" از دانشگاه هاوایی، در مطالعه ای جداگانه نشان داده است جمعیت بیش از حد موجب تشدید گرمایش جهانی، بحران تنوع زیستی و ایجاد مشکلات بزرگ اقتصادی و اجتماعی شده است. اما در شرایطی که جمعیت جهان از مرز پایدار عبور کرده، عدم علاقه و تمایل به بحث درباره آن از اهمیت بالای این موضوع نمی کاهد.

چندین دهه است که دانشمندان درباره ورود جهان به دوره ای از انقراض گسترده با پیامدهای پیش بینی نشده برای جوامع انسانی و طبیعت هشدار داده اند. در شرایطی که عوامل کاهش تنوع زیستی فراوان و

پیچیده هستند - از آن جمله می توان به نابودی زیستگاه، جنگل زدایی، تغییرات آب و هوایی، اسیدی شدن آب اقیانوس و بهره برداری بیش از حد از گونه ها اشاره کرد - اما یک حقیقت ساده نیز وجود دارد: رشد چشمگیر جمعیت جهان همچنان ادامه دارد.

این معادله ساده ای است. ما در جهانی زندگی می کنیم که با منابع و فضای محدود مواجه است. هرچه ما از این منابع و فضا بیشتر استفاده کنیم برای گونه های دیگر مقدار کمتری باقی می ماند. در حال حاضر، نزدیک به 20 هزار گونه ممکن است تنها در نتیجه نابودی زیستگاه ها منقرض شوند.

تنها با نگاهی به جمعیت دانشمندان دریافته اند در کشوری با روند افزایش جمعیت - که شامل بسیاری از کشورهای جهان می شود - تعداد گونه های در معرض خطر پرندگان و پستانداران طی 10 سال آینده 3.3 درصد افزایش خواهد یافت و این رقم تا سال 2020 به 10.8 درصد می رسد. اما عکس این شرایط نیز صادق است. در 21 کشوری که انتظار می رود با کاهش جمعیت مواجه شوند، کاهش تعداد گونه های در معرض خطر تا سال 2020 به میزان 2.5 درصد پیش بینی شده است.

پاسخی واضح برای ارتباط تراکم و رشد جمعیت با افزایش گونه های در معرض خطر وجود دارد. هر انسان از منابع موجود برای تامین غذا، سرپناه و راحتی استفاده می کند. حتی اگر به صورتی هوشمندانه و کارآمد از این منابع استفاده شود، هر یک از ما در حال تخلیه منابع لازم برای پایداری گونه های دیگر است. پس، استفاده هرچه بیشتر از منابع آسیب بیشتر به تنوع زیستی را در پی خواهد داشت.

اکثر دانشمندان گرمایش جهانی را بزرگترین بحران زیست محیطی امروز کره زمین عنوان می کنند و برخی آن را بزرگترین بحرانی که بشر با آن مواجه است، می دانند. راه حل های مقابله با گرمایش جهانی بر استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر، حفظ جنگل های موجود و تغییر در کشاورزی متمرکز بوده اند. اما عدم توجه به رشد جمعیت دسترسی به اهداف کاهش انتشار کربن را بسیار دشوار کرده است.

حال این پرسش مطرح می شود که اگر افزایش جمعیت یکی از عوامل کلیدی در انقراض گسترده و گرمایش جهانی است، چرا رسیدگی به آن در دستور کار قرار نمی گیرد؟ در حقیقت، نه تنها سیاستمداران و دولت ها تمایلی به بحث در این زمینه ندارند بلکه دانشمندان، محافظه کاران و فعالان محیط زیست نیز شرایطی مشابه دارند. حقوق اولیه انسانی مانند تولید مثل، ارزش های خانوادگی، ارزش های فرهنگی و حتی اقتصادی وجود دارند که بحث درباره افزایش جمعیت و جمعیت بیش از حد را محدود می کنند.

عوامل اقتصادی و کمبود نیروی کار جوان یکی از گزینه های اصلی تمایل به افزایش رشد جمعیت محسوب می شوند. اما اگر رشد جمعیت عاملی کلیدی در توسعه اقتصادی بود، در حال حاضر آفریقا باید به ثروتمندترین قاره جهان مبدل می شد. حتی برخی از کارشناسان معتقدند رشد جمعیت می تواند موجب خفگی اقتصاد و کمبود شغل برای جمعیت جوان به سرعت در حال رشد در برخی کشورها شده و در نهایت ناآرامی های اجتماعی را موجب شود.